

Naučná stezka Zásmuckou bažantnicí

Text: Jan Moravec

Zásmucká bažantnice je zhruba dvacetihektarový lesní celek na severozápadním okraji Zásmuk, městečka na pomezí Polabí a Posázaví jihovýchodně od Prahy. Každého návštěvníka tu v první řadě upoutají mohutné duby. Ty nejstarší mají více jak 250 let.

Obora vznikla v průběhu 17. stol. Po polovině 20. stol. stejně jako celý rozlehlý zásmucký zámecký komplex pustla a až nyní se opět stává po zásluze oblíbeným vycházkovým místem i jednou ze zásmuckých „atrakcí“. Mimo jiné zásluhou místní základní organizace Českého svazu ochránců přírody, která zde od roku 2003 dosazuje mladé duby z vlastní lesní školky, zajišťuje lepší podmínky pro přežití různých živočichů (např. ponecháním některých padlých kmenů), zajistila ošetření některých stromů a využívá prostor i pro různé vzdělávací aktivity. Ona je podepsána i pod naučnou stezkou, vybudovanou v roce 2014 v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě.

Jelen Janek

Po necelé dva kilometry dlouhém okruhu vás provedou dřevěné šipky se siluetou jelena. Možná trochu

překvapivé, člověk by tu spíš čekal bažanta. Avšak Bažantnice navzdory svému jménu skutečně po staletí, až do konce 2. světové války, sloužila především k chovu jelenů. A to

ne ledajakých, chovali se zde trofejní bílí jeleni! Zápisky adjunkta Miroslava Melouna z roku 1929 zmiňují nádherného, nebojácného a zlého jelena, nazývaného tehdy Janek – a právě tomu autoři stezky symbolicky svěřili roli průvodce.

Na stezce najdete pět zastavení a čtyři interaktivní prvky. První panel, se základními informacemi, je hned u vstupu na východní straně obory. Druhé zastavení, představující bohatství života na stromě, se nachází u nejmohutnějšího ze zdejších dubů, pokřtěného na památku předválečného majitele panství, velkého vlastence Leopolda Františka Šternberka, jménem Leopold. Pod ním

*Některé padlé stromy jsou tu ponechávány pro brouky.
Foto Jan Moravec*

- ▲ Jeden z interaktivních prvků naučné stezky. Foto Jan Moravec
- ▼ Velké množství stromů v Bažantnici je porostlé břečťanem. Foto Lucie Matulová

zejména nejmenší návštěvníci uvítají velkou dřevěnou plastiku brouka. Děti ze zdejší mateřské školy ho pojmenovaly Kopáč, modelem mu stál údajně páchník. Další tabule je věnována životu ve vodách; najdeme ji u historického rybníka, který však v průběhu času zanikl a teprve nedávno byl opět obnoven. Dnes je oblíbeným místem rozmnožování obojživelníků i domovem vodních ptáků, zejména labutí. Zdejší úkol, spočívající k přiřazení živočichů a jejich potraviny, je asi nejobtížnější ze všech; občas s ním mají problém i dospělí 😊. Čtvrté zastavení – u pětikmenného dubu – je věnováno tomu, co roste či leze pod stromy. Na otočných tabulkách si pak návštěvníci mohou vyzkoušet své znalosti ptáků. Poslední zastavení najdeme při severním okraji obory, u propustku potoka Špandavy pod „císařskou silnicí“ z Kutné Hory do Prahy. Místními je nazýván Jelení tunel a dle tradice jím procházeli jeleni z obory do přilehlého zámeckého parku a zpět. Zastávka se věnuje historii obory a „interaktivní doplněk“ donutí kolemjdoucího trochu si

SPOLEČNOST NET4GAS

je spolehlivým a bezpečným provozovatelem přepravní soustavy pro zemní plyn v České republice a rozvíjí odpovědnou politiku ochrany životního prostředí s ohledem na současné a budoucí generace. Od toho se odvíjí nejen její odpovědné podnikání, ale také dlouhodobá strategie firemní filantropie realizovaná v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě. Je dlouholetým generálním partnerem Českého svazu ochránců přírody, se kterým se podílí na zpřístupnění přírodně cenných lokalit veřejnosti, a také celostátních přírodovědných soutěží Zlatý list a Ekologická olympiáda, které pořádá Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP. Více informací o programu a zpřístupněných lokalitách najdete na www.blizprirode.cz.

protáhnout kostru – na pískovém do-
skočišti si totiž může vyzkoušet, zda
skáče jako blecha, veverka či jelen.
V brzké době nedaleko přibude ješ-
tě dřevěná plastika divočáka, kterou
vytvořil místní dřevsochař loni před
zraky účastníků přírodovědné soutě-
že Zlatý list.

Kudy tam

Oficiální přístup je ze zásmucké-
ho náměstí, kde stojí i „nultá“ infor-
mační tabule (obsahově víceméně
shodná s tabulí první), po žluté tu-
ristické značce. Je to kilometr, a tak
pokud si zároveň nechcete prohléd-
nout město s postupně opravovaným
šternberským zámekem a raně barok-
ním františkánským klášteřem, je
lepší vystoupit z autobusu na zastáv-
ce Dupanda, která leží přímo u zdi
obory (v rámci budování naučné stez-
ky zde byl upraven nový vstup). Jen

200 metrů od hlavního vstupu do
obory (1. zastávky) leží i zásmucké
nádraží, to je však v současné době
využitelné pouze o víkendech přes
léto, kdy sem jezdí historický Podli-
panský motoráček. ■

*U dětských návštěvníků
je oblíbený dřevěný brouk
přezdívaný Kopáč.
Foto Jan Moravec*

*Skáčete jako blecha, nebo jako
žába? (v pozadí Jelení tunel)
Foto Jan Moravec*

